

მენორა

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

დამოუკიდებელი ებრაული ბაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

מנורה

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

ოქტომბერი
№10 (421)
(5777)
2016

“מנורה”

עיתון יהודי

בגוריה

დღეს ნომერშია:

ისრაელის პრეზიდენტის რეუვენ რივლინის
განმარტებული გამოსვლა უკრაინის რადაში. გვ. 2

მნიშვნელოვანი მოვლენა იუდაიზმისა
და კათოლიციზმის ურთიერთობაში. გვ. 3

იუნესკოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა
უარყო ებრაელობის ისტორიული კავშირი
ტაძრის მთასთან. გვ. 3

ფილმი ებრაულ ოჯახზე. გვ. 4

ისრაელში საქართველოს ყოფილი ელჩი რევაზ განჩილაძე
გვიამბობს შიმონ პერესის ცხოვრებასა და მოღვაწეობას. გვ. 5

გრძელდება იცნაკ
დავიდის ნაშრომის ბეჭდვა... გვ. 6

ახალგაზრდა რაბინი შიმონ წიწუაშვილი
საკვირაო საკითხავის თაობაზე. გვ. 7

პრინციპა ჩარლიმ იერუსალიმში
ბების საფლავი მოინახულა. გვ. 8

ცივილურ სამყაროში ანტისემიტური
გამონათქვამები დასჯადია. გვ. 8

ისტორია არაფერს არ იზიფყებს, ისტორია ყოველთვის აბოზს თავის სათქმელს!

უკრაინის პარლამენტში ისრაელის პრეზიდენტის რაუჰან რივლინის გამოსვლის თაობაზე

როგორც უკვე ვიუწყებოდით, უკრაინის დედაქალაქ კიევთან ახლოს ბაბიი იარში 1941 წელს მომხდარი ტრაგედიის 75 წლისთავთან დაკავშირებით უკრაინაში იმყოფებოდა ისრაელის პრეზიდენტი რეუვენ რივლინი. ბ-ნი პრეზიდენტი მიიწვიეს უკრაინის რადაში (პარლამენტი), სადაც მან წარმოსთქვა სიტყვა.

რადაში ისრაელის პრეზიდენტის გამოსვლამ დიდი ხმაური გამოიწვია.

უწინარესად უკმაყოფილებას გამოხატავენ უკრაინის რადას დეპუტატები, პრეზიდენტის გამოსვლა ერთობ ფართო განსჯის საგანი გახდა.

გთავაზობთ რეუვენ რივლინის გამოსვლის ტექსტის იმ ნაწილს, რომელმაც ესოდენი ხმაური გამოიწვია:

რ.რივლინმა ჯერ გაიხსენა თავისი მიუღლის ოჯახის, ახლობლების ტრაგედია, რომლებიც მეორე მსოფლიო ომის წინა წლებში უკრაინასა და ბელორუსიაში ცხოვრობდნენ, ჩამოთვალა ყოველი მათგანის სახელები, ასევე სხვა ებრაელები ჰოლოკოსტის მსხვერპლი რომ შეიქმნენ და ხაზი გაუსვა:

შესაძლოა საკამათო თემა გახდეს, რეუვენ რივლინმა თუ როგორ შეარჩია ამ შემაზრუნე ფაქტზე საუბრის დრო და ადგილი, მაგრამ ფაქტია, რომ მისი ბიოგრაფიები მის ამ გამოსვლას ყოველთვის გაუსვამენ ხაზს. იმასაც გაიხსენებენ, რომ როცა ისრაელის პრეზიდენტი პარლამენტის ტრიბუნლიდან უკრაინაში ანტისემიტიზმზე ალაპარაკდა და განაცხადა ებრაელთა გენოციდში უკრაინელებიც მონაწილეობდნენო, უკრაინის პრეზიდენტს ბ-ნი პ.პოროშენკოს, რადას დეპუტატებს მოუსვენრობა დაეტყვოთ. საქმე იმაშია, რომ უკანასკნელ წლებში უკრაინელმა პოლიტიკოსებმა გააქტიურეს მუშაობა ნაციონალისტების ჰეროიზაციის მიმართულებით, უკრაინის ნაციონალისტთა ორგანიზაცია აკრძალულია ისრაელში. უკრაინის რადამ კი 2015 წლის 9 აპრილს მიიღო დადგენილება, რომლის მიხედვითაც, უკრაინის ნაციონალისტთა ორგანიზაცია ცნობილი იქნა „მეოცე საუკუნეში უკრაინის დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლად“ ამ კანონს პ.პოროშენკომ ხელი მოაწერა და თავადაც არაერთხელ

უთქვამს, რომ „უკრაინის ნაციონალისტური ორგანიზაციის მებრძოლები გმირობის მაგალითს წარმოადგენენ“.

აქედან გამომდინარე, ძნელი მისახვედრი არ უნდა იყოს, თუ რას და ვის გულისხმობდა ისრაელის პრეზიდენტი.

საყურადღებოა ერთი გარემოება: ბაბიი იარის ტრაგედიის 75 წლისთავის ღონისძიებებთან დაკავშირებით უკრაინაში ჩასული რეუვენ რივლინი, მთავარ ღონისძიებას არ დასწრებია — იმისათვის, რომ აუზრზაურს განრიდებოდა, წინააღმდეგობა კიევი. გარდაიცვალა ისრაელის მისი წინამორბედი პრეზიდენტი შიმონ პერესი.

P.S. უკრაინის პარლამენტში ისრაელის პრეზიდენტის ასეთი გამოსვლა რომ უშედეგოდ არ ჩაივლიდა, იმთავითვე გახლდათ ცხადი. „მენორასათვის“ სხვა ფაქტები ჯერჯერობით უცნობია, ერთზე კი მოგახსენებთ: იუნესკოს აღმასრულებელ კომიტეტში პალესტინის ავტონომიისა და ეგვიპტის მიერ შეტანილი რეზოლუციის პროექტზე კენჭისყრისას — ტაძრის მთა არაბთა კუთვნილება

— მეორე მსოფლიო ომის წლებში თანამედროვე უკრაინის ტერიტორიაზე — ბაბიი იარში და სხვა გეოგრაფიულ პუნქტებში 1.5 მილიონი ებრაელი გაჟლიტეს. ბოროტმოქმედების ბევრი ხელშემწყობი უკრაინელები იყვნენ. მათს შორის განსაკუთრებით გამოირჩეოდნენ უკრაინის ნაციონალისტური ორგანიზაციის წევრები, რომლებიც აბუჩად იგდებდნენ ებრაელებს, ხოცავდნენ მათ, ხშირად გასცემდნენ--ასმენდნენ ფაშისტებთან. ისიც მართალია, რომ უკრაინაში იყო 2.500 მსოფლიოს ხალხთა წმინდანი* — კაცობრიობის ამ წყვდიადით მოცულ დროში, ეს მცირე ნაპერწკლები კაშკაშებდნენ, მაგრამ უმრავლესობა სდუმდა.

დღეს ებრაელი და უკრაინელი ხალხის ურთიერთობა მომავლისკენაა მიმართული, ჩვენ ვერ დავუშვებთ, რომ დავინყებულები იქნას ისტორიის, როგორც ნათელი, ასევე საშინელი ფურცლები.

როცა ლაპარაკია ანტისემიტურ სტრუქტურებზე, არა-რა პოლიტიკური მოსაზრებებით არ შეიძლება დუმილის, გნებავთ, ხმადაბალი ჩიფჩიფის გამართლება. ანტისემიტიზმი უნდა დავინახოთ ისე, როგორც იგი იყო ადრე და როგორც არის დღეს. არ შეიძლება, დაუშვებელია ანტისემიტიზმის რეაბილიტაცია, ანტისემიტა განდიდება.

დღეს უკრაინა სახეს იცვლის. უკრაინა საქმით ადასტურებს მისწრაფებას ცვლილებებისა და სრულყოფისაკენ. აღფრთოვანებული ვარ უკრაინით, სახელმწიფოს დემოკრატიულად მოწყობისაკენ მისწრაფებით, რომელსაც იგი ამაყად წერგავს, მიუხედავად იმ გამონვევებისა, რომლის წინაშეც დგას. დღეს უკრაინა რთული გზით მიდის და მრავალ სირთულეს, პრობლემას აწყდება.

***

არისო, უკრაინის წარმომადგენელს „დაავიწყდა“ რომ იერუსალიმი, ტაძრის მთა — ებრაელთა ადგილის დედა და კენჭისყრისას თავი შეიკავეს.

უკრაინის ებრაელთა ორგანიზაციამ „ვაადი“ (თავმჯდომარე იოსებ ზისელსი) ამგვარ „გულმავიწყობასთან“ დაკავშირებით უკრაინის პრეზიდენტის პავლო პოროშენკოსა და ამ სახელმწიფოს საგარეო საქმეთა მინისტრის პავლე კლიმკინისადმი გაგზავნილ წერილში გაოცება გამოთქვა.

***

ისრაელის პრეზიდენტის უკრაინის რადაში გამოსვლიდან რამდენიმე დღეში უკრაინის ტელევიზიის ერთ-ერთ არხზე უკრაინელ ნაციონალისტთა მხრიდან დარბევების ერთ-ერთმა მსხვერპლმა გაიხსენა მეორე მსოფლიო ომის ტრაგიკული დღეები და ისაუბრა იმაზე, თუ უკრაინის ნაციონალისტური ორგანიზაციის წევრები როგორ ეხმარებოდნენ ფაშისტებს ებრაელთა განადგურებაში.

უკრაინის ებრაელთა კონგრესის დირექტორმა ედუარდ დოლინსკიმ ჯერ იყოდა, თავის „ფეისბუქზე“ კიევის მერიის წინ, მოედანზე ჰოლოკოსტის ნამკვებელ უკრაინის ნაციონალისტური ორგანიზაციის წევრთა: სტეპან ბანდერას, ანდრეი მელნიკის, იაროსლავ სტეცკოს, ივან როგაჩის ფოტოების გამოფენა გააკრიტიკა და მეორე დღესვე მისი პოსტი წაშალეს, მერე კი თავისსავე გვერდზე დასდო ვიდეორგოლი, რომელზეც ასახული გახლდათ უკრაინის ნაციონალისტური ორგანიზაციის წევრ პოლიციითა გასამართლება ჰოლოკოსტში მონაწილეობის გამო, მაგრამ ისიც უმაღლესი წამალეს. მეგობრის პოსტის აღადგინა და ეს ფაქტი გაახმაურა ედუარდ დოლინსკის მეგობარმა — უკრაინის ებრაელთა კონგრესის პრეზიდენტმა ალექსანდრე ფელდმანმა.

ყველაფერი ეს ადასტურებს: ებრაელები არ ივინყებენ წარსულის მწარე ფურცლებს, ადრე თუ გვიან, ისტორია თავის სათქმელს ამბობს.

* მსოფლიოს ხალხთა წმინდანი — იერუსალიმის ხსოვნისა და კატასტიოფის — იადვაშემის მუზეუმმა ეს წოდება დაანება იმ არაებრაელებისათვის, რომლებმაც მეორე მსოფლიო ომის წლებში ებრაელ მოქალაქეებს სიცოცხლე გადაურჩინეს. როგორც ბ-ნი პრეზიდენტი აღნიშნავს, უკრაინაში ასეთი 2.500 ადამიანი ყოფილა.

